

HÔTEL DU LOUVRE

door Guy SERVAES

Momenteel staat het Hôtel du Louvre in de Karel Janssenslaan 12A sterk in de belangstelling wegens zijn nakende afbraak. Gelukkig werd de sloopvergunning geschorst door de Raad van State, dankzij een actie van buurtbewoners en de erfgoedvereniging Dement. Maar dit wil nog niet zeggen dat het pand niet afgebroken kan worden.

Het Hôtel du Louvre is een Art-déco-getint breedhuis uit het interbellum, ontworpen door architect Albert-Victor Fobert uit Oostende. Het pand werd opgenomen in de inventaris van het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE), met inventarisnummer ID 55557, wat de leidraad is voor belangrijk lokaal erfgoed. Het pand is een voorbeeld van overgangsarchitectuur tussen de uitbundige Belle Epoque (eclecticisme) en de strakkere Art déco. De klassieke en zeer evenwichtige gevelbouw vertoont al vereenvoudigde strakke elementen en symbolen. Men kan zelfs swastika symbolen, als oud euraziatisch symbool, in de gevel terugvinden.

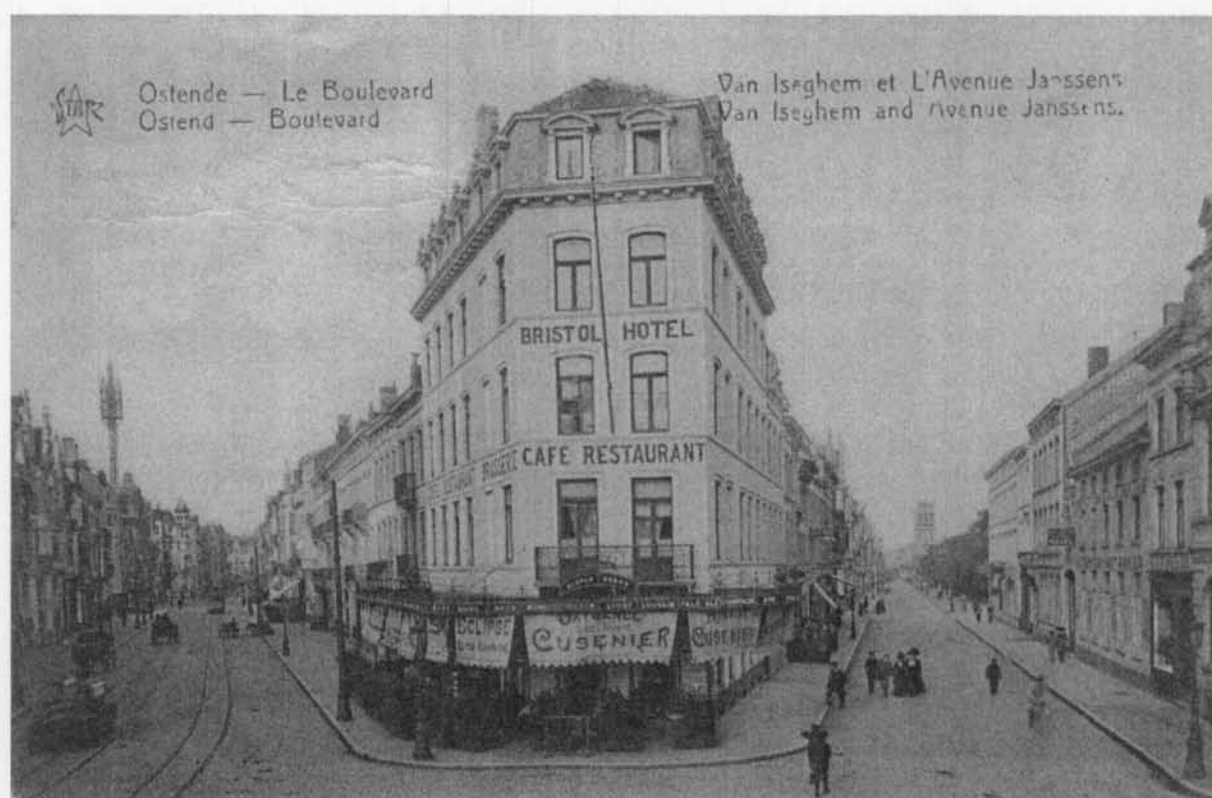

Fig. 1 : Zicht op de Van Iseghemlaan en de Karel Janssenslaan met rechts de brouwerij.

Historie

Op de plaats van het hotel bevond zich vroeger brouwerij Staessens. Op oude postkaarten bemerkt men diverse opschriften op de gevel zoals ‘Dépôt des Eaux Natas’, ‘Brasserie’ en ‘Brouwerij Het Anker’. Links van de brouwerij bevond zich reeds de dokterswoning die er vandaag nog steeds staat (Karel Janssenslaan 10), en die nu is omgebouwd tot de horeca-zaak ‘t Groote Huys’. In die periode waren beide gebouwen bouwkundig met elkaar verbonden. Na de eerste wereldoorlog werd besloten de brouwerij te verbouwen. Er kwam een extra verdieping en de gevel werd volledig aangepast naar de toen heersende smaak. Het pand rechts (Karel Janssenslaan 12B) werd eveneens opgetrokken in dezelfde periode en door dezelfde architect Fobert. Dit pand is echter veel klassieker van stijl en bevat geen ‘moderne’ Art déco stijlelementen. Een teken dat de architect zich moest aanpassen aan de smaak van de bouwheer.

Hôtel du Louvre kwam er pas in 1933. Edmond Vandermeulen (°Brussel 1888) en Marie Lories (°Halle 1901) verhuisden vanuit Brussel naar Oostende om eerst het Hôtel du Lion op de hoek van de Vindictivelaan en de Christinastraat uit te baten, om pas daarna een nieuw hotel in de Karel Janssenslaan te starten. Hôtel du Lion is misschien beter gekend onder zijn oudere naam Hôtel de Barcelone. Het nieuwe Hôtel du Louvre had twee eetzalen, en dertig kamers met badkamer op de gang. De publiciteit uit die tijd vermeldt trots : "Nabij zeebaden en Kursaal. Beste comfort. Centrale verwarming. Loopend water, warm en koud, in alle kamers. Baden. Diner vaste prijs en à la carte. Pension. Garage in het Hotel."

Fig 2 : Zicht van het Hôtel du Louvre met de foto mevr. Vandermeulen met haar tweelingszontjes.

De tweede oorlog gooide echter roet in de hotelactiviteiten. De twee zonen Paul en Jean (°Brussel 1922) vluchtten met de laatste maalboot in mei 1940 naar Engeland, waarna het Hôtel ingepalmd werd door het Gerecht van de Kriegsmarine. De Duitse vlag die boven de schoorsteen hing, is ondertussen opgenomen in de collectie van het Provinciaal Museum Raversijde. Het echtpaar Vandermeulen-Lories bleven in het hotel wonen tijdens de bezetting.

In de oude bakstenen gewelven, uit de tijd van de brouwerij, werd een schuilkelder ingericht, waarvan de ingang vlak onder het grote venster was. De ingang was afgeschermd met betonnen blokken. Stiekem luisterden hier de burens naar de Engelse radio terwijl de Duitsers enkel meters boven hun hoofd zaten. Bij de bevrijding werd de veiligheidsdienst van het Engels leger ingericht in het hotel.

De twee zonen bevrijdden Europa met de Brigade Piron, en keerden na vier jaar eindelijk terug naar hun gehavende Oostende. Na een volledige vernieuwing ging het hotel terug open, maar reeds in 1947 overleed Edmond Vandermeulen. Beide zonen hadden ondertussen een andere carrière gekozen, maar de weduwe hield het hotel nog open tot in 1954. Het hotel werd nog enkele jaren door andere mensen uitgebaat, maar werd al spoedig een winkelpand. Wie herinnert zich o.a. de winkel met bambou-meubelen niet? Het pand werd eind jaren '90 aangekocht door het stadsbestuur om er een buurthuis te realiseren, maar verkocht het in 2004 door aan een bouwpromotor.

Vandaag is de site een belangrijk stadszicht, met een zeer mooi aansluitend beeld van een vijftal panden uit eenzelfde periode. Nieuwbouw midden deze site zou de architecturale eenheid verbreken.

Fig. 3 : Edmond Vandermeulen, Marie Lories en hun tweelingszonen Paul en Jean in 1946

Fig. 4 : Hôtel du Louvre, vlak na zijn opening in 1933

De architect van het pand is **Albert-Victor Fobert**, geboren te Leupegem op 19 september 1883 (sterfdatum onbekend). Hij was één der belangrijkste en productiefste architecten van Oostende en de middenkust in het interbellum. De meeste realisaties sluiten aan bij het vooroorlogse eclecticisme, echter uitgevoerd in een meer algemene benadering zonder overdreven detaillering. Voor Oostende is hij duidelijk één der belangrijkste architecten uit het interbellum, samen met André Daniels. Diverse ontwerpen van zijn hand staan vandaag op de lijst van beschermde monumenten. Niettemin blijft Fobert een gewaardeerd architect die architectonisch een interessant parcours heeft afgelegd, gaande van klassiek en eclectisch, over Art déco invloeden, tot het modernisme (Renbaan Oostende). Zijn ontwerpen zijn vandaag belangrijke getuigenissen van de drie belangrijkste architecturale periodes in Oostende: de Belle Epoque van vóór de eerste wereldoorlog, het interbellum en het modernisme van de jaren vijftig.

Albert-Victor Fobert was gehuwd met Anna Dhont, en woonde in de Alfons Pieterslaan 116 en de Koninginnelaan 44.

*Fig. 5 :
Voorste eetzaal*

*Fig. 6 :
Achterste eetzaal*

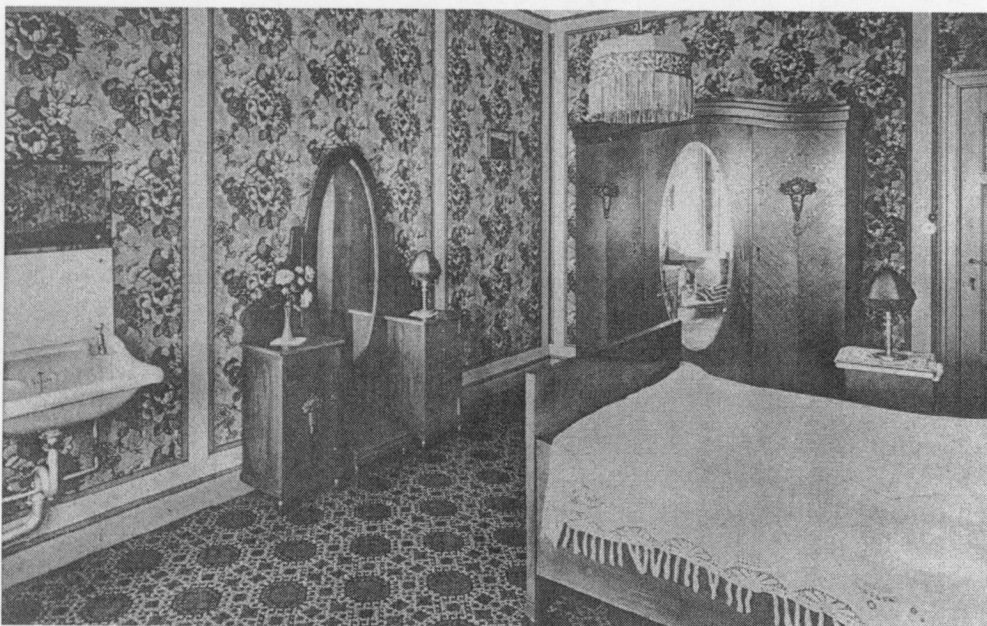

Fig. 7 : Kamer

Enkele realisaties van architect Fobert:

- Albert I Promenade 18 (Residentie Commodore 1952, afgebroken 2004)
- Euphrosine Beernaertstraat 23-25-25A
- Euphrosine Beernaertstraat 27 (Green Park, gesloopt na brand 1985)
- Christinastraat 24-28 (Ensorgalerij, pand kant Christinastraat 1928) : De overdekte winkelgalerij z.g. "James Ensorgalerij" tussen Vlaanderen- en Christinastraat werd initieel aangelegd in 1892 en in 1928 doorgetrokken. Beschermd als monument bij M.B. van 6/09/2002.
- Groentemarkt 2 : winkelhuis in eclectische stijl uit 1921 (voormalige drankwinkel).
- Hertstraat 36 : burgerwoning
- Hertstraat 40 : de voormalige Les Heures Claires, afgebroken 1987
- Kaaistraat 39 : eclectisch burgerhuis uit het interbellum
- Kaaistraat 51-53-55 : eclectische eenheidsbebouwing uit 1920-1925
- Kapellestraat 84 : Eclectisch herenhuis uit 1922. Volgens sommige bronnen toegewezen aan architect André Daniels. Anno 2004 gesloopt.
- Kapellestraat 91, Breed huis uit het laatste kwart van de 19de eeuw, in het interbellum voorzien van vierde bouwlaag en nieuw, gecementeerd gevelparement
- Karel Janssenslaan 12B : recent gerestaureerd eclectisch enkelhuis uit het interbellum, vlak naast het Hôtel du Louvre.
- Kerkstraat 22 : Art-décogetint winkelpand met bovenliggende appartementen uit de jaren 1920-1930, oorspronkelijk z.g. "ALLEYN-MAZYN"
- Kerkstraat 38 (1922): Eclectisch burgerhuis uit 1922
- Mariakerkelaan 16
- Mariakerkelaan 35 : St. Andreasbasisschool uit 1922-1929
- Prinsenlaan 42 : Burgerhuis met inslag van nieuwe zakelijkheid en modernistische stijl, Deel van interbellumensemble nrs. 2-11 en 13-45, beschermd als monument
- St. Petrus en Paulusplein 10 : handels- en appartementsgebouw van 1947 naar ontwerp van architect A. Fobert (Oostende) op de plaats van voormalig hotel "Windsor Castle"
- Vindictivelaan 2 : Café Normandie, gesloopt
- Warschastraat 22: Résidence Regina, Art-décogetint appartementsgebouw uit 1938, Beschermd als monument bij M.B. van 28/11/2001
- Zwitserlandstraat 1, hoekpand met Nieuwpoortse steenweg : voormalige jongensschool "Ville de Bruxelles", gebouwd in 1924
- St Theresiakapel in Middelkerke, Leopoldlaan z. nr.: Modernistische noordzuid georiënteerde kapel, beschermd als monument
- Wellington Hippodroom (bouwarchitect 1947) : Tijdens de tweede wereldoorlog werd de oorspronkelijke renbaan vernield. De naoorlogse wederopbouw en bloei was te danken aan Baron Vaxelaire, M. Bauwens en vnl. M. Dugniolle. Na ontmijning gronden, herstel van piste en bouw van omheining. 11 april 1947: eerste steen nieuwe tribune naar ontwerp van A. V. Fobert (Oostende) later opgevolgd door de Oostendse architecten G. Boutelier en P. Vanbeginne, tevens ontwerpers van hall, Koninklijke tribune (met kroontje), taverne "La Bagatelle", ondergrondse paardenstallen, de esplanade en het poort- en torengedouw
- Mariakerke, Hôtel du Kursaal, voor rekening van Lacour en De Turck

Bronnen :

HOSTYN Norbert, Architecten en architectuur te Oostende tijdens het Interbellum, in: De Plate, 1990, p. 127-128, en Architectuur en urbanisatie in Oostende tijdens het interbellum. Oostende (onuitgegeven manuscript), 2006.

VIOE, Vlaams instituut voor onroerend erfgoed ; website

THEUNINCK Jean Marie, VERMAUT Claudia, Oostende, stad in zicht. Beelden en verhalen uit een stad aan zee. Oostende (Stadsbestuur), 2001

VANDERMEULEN Jean François , gesprekken